

РЕШЕНИЕ

№ 30940

гр. София, 23.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 21.03.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Красимира Милачкова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Бороджиева
Мариана Маркова

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **1787** по описа за **2025** година докладвано от съдия Боряна Бороджиева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) срещу решение № 127/10.01.2025г. по НАХД № 9820/2024г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение (НО), 121 състав. С обжалваното решение е отменено наказателно постановление (НП) № НП-17/17.04.2024г., издадено от председателя на КЕВР, с което на „Електроразпределение Север“ АД е наложена имуществена санкция в размер на 10 000лв., на основание чл.60а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), за нарушение на чл.56, ал.1 от Наредба № 6/24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (Наредбата, отм., 02.04.2024 г.).

Ответникът „Електроразпределение Север“ АД чрез процесуалния си представител оспорва касационната жалба като неоснователна.

Прокурорът намира, че жалбата е основателна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, XX касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна.

Касационната жалба е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирано

лице срещу решение, което е неблагоприятно за него. Поради това, тя е допустима, а разгледана по същество - неоснователна.

Като извърши служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от районния съд, съгласно чл. 220 от АПК, настоящият състав намира, че решението е валидно и допустимо. В тази връзка решаващият състав на съда съобрази, че това решение е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

Районният съд е събрал необходимите и относими доказателства; в обжалваното решение е изложил мотиви относно преценката на доказателствата, която е извършил.

Прието е от фактическа страна в оспореното решение, че „Електроразпределение Север“ АД има издадена лицензия № Л-138-07/13.08.2004 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия“. При извършена проверка от контролни органи било установено, че дружеството не е издало в срок до 18.08.2022 г. становище, с което да определи условията за присъединяване на фотоволтаична електрическа централа (ФЕЦ) с мощност 4999,5 kW, предвидена за изграждане в УПИ ХХІІІ-1109, кв. 37 в [населено място], обл. В.. Искане за това присъединяване било направено от „КГ-енерджи 01“ ЕООД, с вх. № [ЕГН]/19.07.2022 г. за проучване на условията и начина на присъединяване на ФЕЦ с посочената мощност към електроразпределителната мрежа. Контролните органи приели, че с това на 19.08.2022 г. дружеството е нарушило чл. 56, ал. 1 от Наредбата (отм.), с което е осъществило състава на чл. 60а ал. 1 ЗЕВИ, ред. ДВ, бр. 86 от 2023 г., който се явява по-благоприятен закон от чл. 206, ал. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ). За това бил съставен и връчен акт за установяване на административно нарушение (АУАН) № Е-КРС-6/23.01.2024 г., като няма данни по делото жалбоподателят да се е възползвал от възможността, предоставена му по чл.44 ал.1 ЗАНН. На база на така съставения АУАН е издадено процесното НП.

При така установената фактическа обстановка районният съд приел от правна страна, че не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила в хода на административнонаказателното производство, като АУАН и НП са издадени от компетентни длъжностни лица. АУАН и НП са издадени в рамките на давностните срокове по чл.34 ЗАНН. Посочва се в мотивите на оспореното решение, че съгласно чл. 56 ал. 1 от Наредбата (отм.), операторът на разпределителна електрическа мрежа извършва проучване, изготвя и предоставя писмено становище за условията за присъединяване на лицето, подало искане за присъединяване, в срок до 30 дни от постъпване на искането. Обществените отношения, свързани с производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници; газ от възобновяеми източници; биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта, се уреждат от ЗЕВИ. Съгласно чл. 1, ал. 2 от същия закон, за неуредените въпроси се прилага ЗЕ. Редът на присъединяване на производители към електроразпределителната мрежа е определен в нормите на ЗЕВИ и в разпоредбите на Наредбата (отм.), Част Трета, Глава Четвърта и Глава Пета. Редът за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници е регламентиран в Глава пета от посочената Наредба (отм.), като Раздел І се отнася до обектите по чл. 23, чл. 24, т. 2, 3, 4 и чл. 25 от ЗЕВИ, а раздел ІІ - до обектите по чл.24 т.1 ЗЕВИ. В редакцията на чл.23 ал.1 ЗЕВИ към процесния период, се предвижда, че лицата, които желаят да изградят енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници или да извършат разширение на съществуваща електрическа централа или да увеличат инсталираната електрическа мощност на централа за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, подават до оператора на съответната електрическа мрежа заявления за присъединяване в посочени от тях

райони, одобрени по чл. 22, ал. 5. В следващите алинеи са предвидени правила и срокове за развитие на процедурата, а за неуредените въпроси относно условията и редът за провеждане на процедурите по ал.1 – 12, вкл. относно критериите за допустимост и за осъществяване на контрол от КЕВР разпоредбата на ал. 13 на чл. 23 от ЗЕВИ, препраща към Наредбата (отм.). Според чл. 24, разпоредбата на чл. 23 не се прилага за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници: 1. с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии; 2. с обща инсталирана мощност до 200 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на сгради за производствени и складови дейности, присъединени към електропреносната или електроразпределителната мрежа в урбанизирани територии; 3. с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони и които са с инсталирана електрическа мощност до: а) 1,5 MW и използват биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, при спазване изискванията на чл. 18, ал. 7 и за които инсталираната мощност се доказва съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 ЗЕ, или б) 500 kW и използват биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство; 4. с инсталирана електрическа мощност до 1.5 MW вкл. за производство на енергия от водноелектрически централи. Изключение от общата процедура, уредена в чл. 23 ЗЕВИ се предвижда и в чл. 25 ал.1, според който разпоредбата на чл. 23 не се прилага за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, когато при подаване на искане за присъединяване производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници декларира, че няма да ползва преференциите по чл. 31 и 32 от закона. В препращащата норма на чл. 26 ЗЕВИ се сочи, че в случаите по чл. 18 ал. 2, чл. 24 и 25 се подават искания за проучване на условията и начина на присъединяване пред съответния оператор на електрическа мрежа при условията и по реда на Наредбата (отм.). Същевременно в самата наредба, в глава IV и в глава V, са диференцирани различни процедури относно присъединяване на обекти на производители на електрическа енергия към електрическите мрежи. В АУАН и НП липсва описание на обекта, заявен за присъединяване. Посочването на обстоятелството, че в подаденото искане № [ЕГН]/19.07.2022 г. се касае за проучване на условията и начина за присъединяване на ФЕЦ с мощност 4999,5 kW към електроразпределителната мрежа – не е достатъчно. Не става ясно дали за процесния ФЕЦ следва да се прилага изключението по чл. 81 ал. 1 от Наредбата, предназначението на централата – за собствено ползване, за продажба или за комбинация от двете, компоненти на обекта, за начина на свързване към мрежата, ползват ли се преференциите по чл. 31 и 32 ЗЕВИ. Липсата на описание относно посочените обстоятелства, които са и съставомерни, ограничава правото на защита на наказаното лице, а и лишава съда от възможност да определи приложимия материален закон. Ако в НП и АУАН бил коректно посочен видът на обекта, то съдът би могъл да направи проверка и защо процесната ФЕЦ, която ще се ползва за собствено потребление, не попада в обхвата на чл. 23, чл. 24 и чл. 25 ЗЕВИ и в гл. V /отм./ Районният съд приел и, че е налице е и неправилно посочена санкционна разпоредба на чл. 60а ал. 1 ЗЕВИ в редакцията към ДВ бр. 86 от 2023 г., доколкото тази редакция е влязла в сила на 13.10.2023 г., т. е., не е действала към момента на твърдяното нарушение – 19.08.2022 г. Към момента на нарушението е действала редакцията на посочената разпоредба в следния вид: "На енергийно предприятие, което наруши разпоредбите на чл. 26, ал. 3 или на чл. 31, ал. 10 се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.". Санкционната разпоредба въобще не предвижда санкция за нарушение на срок по процедура за

присъединяване на производител на електрическа енергия от възобновяеми източници, предвиден в наредбата по чл. 116 ал. 7 от ЗЕ, енергетиката, за каквото нарушение е наказано дружеството. В случая е било възможно да бъде посочена като нарушена разпоредбата на чл. 26 ал. 3 ЗЕВИ /ред. ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г./: „За обектите по чл. 24 т. 1 условията за присъединяване се определят в становище, което се издава в срок до 30 дни от постъпване на искането, а в случаите по чл. 27, ал. 5 - в срок до 15 дни от постъпване на искането". Правилната санкционна разпоредба е тази на чл.60а ал.1 ЗЕВИ /ред. ДВ, бр. 54/2012 г., в сила от 17.07.2012 г./: "На енергийно предприятие, което наруши разпоредбите на чл. 26, ал. 3 или чл. 31, ал. 10 се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв. ". По тези съображения районният съд приел, че в случая са налице както неправилно посочена нарушена разпоредба, така и санкционна такава, което налага цялостна отмяна на НП като незаконосъобразно.

Настоящият състав споделя тези изводи – относно липса на описание на съставомерни обстоятелства в НП и неправилно приложение на санкционната разпоредба.

Макар и съоръжението, за чието присъединяване е подадено искането, да е описано в представения констативен протокол № Е-7/22.11.2023г., впоследствие съставения АУАН и издаденото НП – като ФЕЦ с мощност 4999, 5 kW, районният съд правилно отбелязва, че не става ясно дали за процесната ФЕЦ следва да се прилага изключението по чл.81, ал.1 от Наредба № 6, предназначението на централата – за собствено ползване, за продажба или за комбинация от двете, компоненти на обекта, за начина на свързване към мрежата, ползват ли се преференциите по чл.31 и чл.32 от ЗЕВИ.

В случая е заявена за присъединяване ФЕЦ, която по общо правило попада в обхвата на централите, които ще се присъединяват по реда на глава Четвърта, Р. II от ЗЕВИ и приложимата процедура за присъединяване е разписана в глава Пета на Наредба № 6 – "Ред за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници", а именно в чл. 80 и сл. от Наредбата. Докато според касатора, предвид изключването на централата от предметния обхват на ЗЕВИ, следва да се търси реда за присъединяването на ФЕЦ в друг нормативен акт, в случая според наказващия орган по реда на Глава Четвърта от Наредба № 6 „Ред за присъединяване на електрически централи към електрическите мрежи извън тези уредени по ЗЕВИ“, където е и посочената като нарушена разпоредба на чл.56, ал.1.

Съдът намира, че в случая наказващият орган извежда по тълкувателен път задължението на оператора по искането на дружеството и не е налице яснота по отношение на приложимите разпоредби и дали нарушената е приложима за това дружество, то попада ли в изключенията по чл.18, ал.2 от ЗЕВИ. В НП не са изложени констатации за това, едва в касационната жалба е аргументирано попадането в изключението, а както е отбелязал СРС, това е съставомерно обстоятелство, което следва да е част от описанието в НП.

Но дори и да се приеме, че в случая посочената като нарушена разпоредба на чл.56, ал.1 от Наредба № 6 „Ред за присъединяване на електрически централи към електрическите мрежи извън тези уредени по ЗЕВИ“ е била приложима по процесното искане, неправилно е приложена санкционна разпоредба в редакцията ѝ, която не е действала към датата на нарушението.

В случая с описаното в НП деяние – неиздаване в 30 дневния срок - до 18.02.2022г. на становище по искането на „КТ-ЕНЕРДЖИ 01“ ЕООД за присъединяване на ФЕЦ към електропреносната мрежа, според наказващия орган „Електроразпределение Север“ АД е нарушило чл.56, ал.1 от Наредба № 6, отм., с което е осъществило състава на чл.60а, ал.1 от ЗЕВИ, ред. ДВ, бр.86 от 2023г., който се явявал по-благоприятен закон от чл.206, ал.1 от Закон а енергетиката.

Съгласно чл.60а, ал.1 от ЗЕВИ, в редакцията, действала към датата на нарушението 18.02.2022г. (ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.), на енергийно предприятие, което наруши

разпоредбите на чл. 26, ал. 3 или чл. 31, ал. 10 от същия закон, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв. Тоест санкционната разпоредба в ЗЕВИ, в действащата към нарушението редакция, не предвижда административнонаказателна отговорност конкретно във връзка с нарушаване на срок по процедурата, а препраща към нарушаване на разпоредбите на чл.26, ал.3 или чл.31, ал.10 от същия закон, които са включвали изисквания за срок, но те касаят други обекти и не са посочени като нарушени в НП, там е посочен като нарушен чл.56, ал.1 от Наредба № 6 от 24.02.2014г., отм. Впоследствие (изм. ДВ бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.), след датата на нарушението, посочената като санкционна разпоредба, която съдържа и състав на нарушението, на който се позовава наказващия орган, вече изрично предвижда и санкция за нарушаване на срок по процедура за присъединяване на производител на електрическа енергия от възобновяеми източници, предвиден в този закон или в наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката, като нарушението, което се твърди в НП е по последната. Тоест, в новата редакция чл.60а, ал.1 от ЗЕВИ е предвидено санкциониране на нарушение освен на чл.26 от ЗЕВИ и на срок по процедура за присъединяване, предвиден в ЗЕВИ или в Наредбата по чл.116, ал.7 от ЗЕ. Едва редакцията след нарушението изрично санкционира с административнонаказателна отговорност неспазването на срок по Наредбата и съдът приема, че преди това и към 18.02.2022г. описаното в НП деяние не е съставомерно. В този смисъл чл.60а, ал.1 от ЗЕВИ в последвала нарушението редакция, не е по благоприятен от чл.206, ал.1 от ЗЕ. Нарушение на посочения в НП чл.56, ал.1 от Наредба № 6 от 24.02.2014г., отм. е наказуемо по чл.206, ал.1 от Закона за енергетиката, но не и по чл.60а, ал.1 от ЗЕВИ в редакцията му от ДВ, бр.54 от 2012г., която е действала към датата на нарушението 18.08.202г. Наказващият орган е приложил санкционната разпоредба от ЗЕВИ, защото е счел, че е по благоприятна спрямо тази ЗЕ, с оглед размерите на предвидените санкции, но съдът намира такова прилагане на санкционна разпоредба, която не е включвала процесното нарушение към датата на извършването му, за незаконосъобразно. Неправилното приложение на санкционна разпоредба, която съдържа и състав на административно нарушение, в което не попада процесното, е съществено нарушение, което обосновава правилност на отмяната на НП от въззивния съд и решението следва да се остави в сила и само на това основание.

С оглед изхода на спора и на основание чл.63д, ал.1 ЗАНН във вр. с чл.143, ал.3 АПК следва да бъде уважено искането на ответника по касационната жалба за присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение, съгласно представени доказателства – договор, фактура и нареждане за превод. Като съобрази възражението за прекомерност на касатора и предвид, че се касае за съществуваща аналогична съдебна практика по еднотипни случаи, което не отличава настоящия с фактическа и правна сложност, тази инстанция определя възнаграждение в размер на 1300 лв.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 63в от ЗАНН Административен съд София – град, XX касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 127/10.01.2025г. по НАХД № 9820/2024г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 121 състав.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на „Електроразпределение Север“ АД, с ЕИК[ЕИК], разноски по делото в размер на 1300 лв. адвокатско възнаграждение за касационната инстанция.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.